

Kommunebarometeret 2012

Førde

År	Totaltabellen		Uten korrigering for inntektsnivå		Korrigert inntekt
	Plass	Endring	Plass	Endring	
2012	70	47	99	64	99
2011	117	-78	163	-88	
2010	39		75		

Kommunebarometeret utvikles fra år til år. Plasseringene i 2011 og 2010 er korrigert for å være mest mulig sammenlignbare med 2012-barometeret. Korrigert inntekt: Snitt = 100. Korrigert inntekt betyr hvor stor økonomisk handlefrihet kommunen har, gitt utgiftsbehov og ekstraintekter som eiendomsskatt og utbytte.

Denne analysen er basert på endelige Kostra-tall for 2011. I de tilfellene kommunen ikke har levert data, eller vi kjenner til at data er rapportert feil, har vi antatt at kommunen er gjennomsnittlig. Rapporten baserer seg i all hovedsak på konserntall. *Legg merke til at rangeringen er etter at det er tatt hensyn til inntektsnivå, mens karakteren for hver enkelt sektor er satt uten hensyn til inntektsnivå.*

Samlet karakter og plassering per sektor

	Plassering			Karakter		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Grunnskole (20)	1	15	19	6,0	6,0	6,0
Pleie og omsorg (20)	192	154	77	3,8	4,0	4,8
Barnevern (10)	407	370	260	1,1	2,0	3,3
Barnehage (10)	129	151	198	4,0	3,6	3,5
Helse (7,5)	239	167	156	2,9	3,2	3,4
Sosialhjelp (5)	334	312	134	2,2	2,5	4,5
Kultur (2,5)	372	303	265	1,5	2,2	2,5
Nærmiljø og klima (2,5)	347	313	396	2,4	2,6	1,2
Vann og avløp (2,5)	315	210	304	2,5	3,6	2,6
Saksbehandling (2,5)	186	143	315	4,1	4,6	2,2
Brukerperspektiv (2,5)	48	67	92	5,5	5,1	4,6
Økonomi (10)	403	374	288	1,1	1,6	2,5
Enhetskostnader (5)	199	154	89	4,3	4,7	5,1

Kommunebarometeret er en rangering, ikke en vurdering om tjenesten fortjener stempel god nok eller ei. For en vanlig kommune er det helt naturlig å ha omtrent like mange gode som dårlige plasseringer på tabellene. Der man kommer dårlig ut, kan det likevel være naturlig å tenke at det kan være noe å hente. "Karakterboka" til Førde er veldig variabel, men kommunen er best i landet på grunnskole – og det trekker kraftig opp. I tillegg er det klar forbedring innen barnehage. Det som trekker ned er særlig barnevern og økonomi. Det er svært jevnt mellom kommunene fra 60. til 100. plass, så det er marginer som gir Førde en såpass bra plassering.

De beste i kommunegruppa	3
De beste i fylket.....	3
Grunnskole (20).....	4
Pleie og omsorg (20)	7
Barnevern (10)	10
Barnehage (10)	13
Økonomi (10)	22
Helse (5).....	16
Sosialhjelp (5).....	18
Kultur (5).....	20
Enhetskostnader (5).....	22
Nærmiljø og klima (2,5).....	26
Saksbehandling (2,5)	28
Vann, avløp og renovasjon (2,5)	30
Brukerperspektiv (2,5)	32
Kommunens nøkkeltall målt mot de 5 % beste	34

De beste i kommunegruppa

For mange kommuner er det mest relevant å sammenligne seg med andre i samme kommunegruppe. Her er en oversikt over hvem som kommer best ut.

Rangering og karakter for hver sektor															
	RANG	GS	PO	BV	BH	HE	KUL	SAK	SOS	ØK	VAR	MIL	ENH	BRUK	
1420 Sogndal	10	6,0	2,0	4,6	2,9	2,5	2,7	6,0	4,9	4,1	2,2	3,2	4,8	4,2	
215 Frogn	25	6,0	2,9	4,9	1,0	3,1	3,2	2,7	4,8	2,9	4,7	2,4	6,0	5,9	
627 Røyken	64	3,9	5,1	3,9	1,7	2,8	1,0	3,5	3,7	3,8	4,4	3,3	5,9	4,3	
1432 Førde	70	6,0	3,8	1,1	4,0	2,9	1,5	4,1	2,2	1,1	2,5	2,4	4,3	5,5	
814 Bamble	75	2,1	6,0	6,0	2,9	1,2	3,1	4,3	1,7	3,9	3,9	3,7	3,4	4,9	
1127 Randaberg	96	4,8	4,1	5,3	2,3	4,4	4,6	4,0	1,5	2,0	5,7	3,9	2,9	4,3	
1719 Levanger	99	3,9	4,0	4,0	4,6	3,1	2,0	5,9	1,9	1,7	4,8	3,5	5,7	5,1	
1263 Lindås	110	3,3	6,0	4,3	3,7	2,0	1,0	1,2	3,6	3,8	5,1	5,7	2,7	6,0	
1824 Vefsn	114	1,7	6,0	3,6	5,6	1,7	1,8	5,9	5,4	3,8	4,3	3,3	3,7	4,2	
1130 Strand	115	3,2	6,0	3,7	1,0	3,4	2,4	4,2	3,3	4,3	2,2	3,8	2,5	5,5	
124 Askim	116	3,4	5,7	3,8	2,2	1,0	2,8	5,0	1,9	3,3	3,2	4,9	4,9	5,2	
211 Vestby	124	4,8	1,7	5,3	2,2	1,7	1,4	3,2	1,6	3,8	5,9	3,3	6,0	4,2	
1003 Farsund	125	3,6	4,7	4,4	2,2	2,4	3,0	4,4	3,9	2,6	4,2	2,7	4,6	3,8	
1256 Meland	140	3,3	5,2	4,7	4,2	2,0	1,1	3,8	3,3	1,8	3,0	3,3	4,7	4,6	
904 Grimstad	160	4,1	4,5	3,8	1,9	2,1	2,2	1,0	1,0	3,5	5,9	5,7	5,3	3,0	

GS: Grunnskole. PO: Pleie og omsorg. BV: Barnevern. BH: Barnehage. HE: Helse. KUL: Kultur. SAK: Saksbehandling. SOS: Sosialtjenesten. ØK: Økonomi. VAR: Vann, renovasjon og avløp. MIL: Nærmiljø og klima. ENH: Enhetskostnader. BRUK: Brukerperspektiv.

De beste i fylket

Det kan være store inntektsforskjeller mellom kommuner i ett og samme fylke.

Rangering og karakter for hver sektor															
	RANG	GS	PO	BV	BH	HE	KUL	SAK	SOS	ØK	VAR	MIL	ENH	BRUK	
1445 Gloppen	3	5,7	6,0	4,5	3,8	4,7	3,8	5,2	3,1	3,2	5,2	5,7	3,2	1,5	
1419 Leikanger	5	6,0	3,9	4,6	4,2	5,0	4,2	5,3	4,4	2,7	1,5	2,9	4,2	1,5	
1420 Sogndal	10	6,0	2,0	4,6	2,9	2,5	2,7	6,0	4,9	4,1	2,2	3,2	4,8	4,2	
1429 Fjaler	27	6,0	3,2	3,1	3,7	3,8	1,7	5,7	4,3	3,4	2,1	4,4	5,0	2,6	
1426 Luster	30	6,0	3,7	4,9	3,6	3,9	4,5	4,0	1,1	3,1	4,5	6,0	3,0	4,9	
1443 Eid	32	6,0	2,7	2,9	3,3	3,0	2,0	5,5	4,9	2,1	4,6	2,8	5,6	4,2	
1444 Hornindal	49	4,3	4,0	3,2	1,0	5,3	3,1	4,9	4,4	4,8	4,4	5,3	6,0	1,9	
1430 Gaular	50	5,8	2,7	3,1	2,7	5,1	1,0	4,3	4,8	3,4	2,9	3,9	5,3	3,6	
1432 Førde	70	6,0	3,8	1,1	4,0	2,9	1,5	4,1	2,2	1,1	2,5	2,4	4,3	5,5	
1428 Askvoll	71	5,3	3,7	4,4	5,1	4,8	1,4	1,3	1,3	2,0	2,2	4,0	4,1	3,6	
1418 Balestrand	91	5,4	5,5	2,4	1,9	5,5	1,7	4,5	5,2	4,4	2,7	4,6	1,0	4,2	
1411 Gulen	139	5,9	1,2	4,2	1,5	6,0	1,4	2,3	3,6	6,0	6,0	3,6	1,9	1,5	
1433 Naustdal	149	3,9	3,2	5,8	3,5	2,3	3,4	3,2	5,8	1,9	1,7	2,9	2,3	6,0	
1449 Stryn	193	5,2	1,0	3,1	1,6	4,1	1,7	2,3	3,9	3,8	3,8	3,4	6,0	6,0	
1439 Vågsøy	225	5,3	1,3	4,5	2,2	1,5	1,0	5,1	4,5	2,4	3,3	5,2	4,3	2,8	

GS: Grunnskole. PO: Pleie og omsorg. BV: Barnevern. BH: Barnehage. HE: Helse. KUL: Kultur. SAK: Saksbehandling. SOS: Sosialtjenesten. ØK: Økonomi. VAR: Vann, renovasjon og avløp. MIL: Nærmiljø og klima. ENH: Enhetskostnader. BRUK: Brukerperspektiv.

Grunnskole (20)

	Plassering			Karakter			Verdi		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng siste fire år (15)	20	32	31	6,0	5,8	5,7	42,6	42,0	41,8
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng siste år (5)	20	40	29	6,0	5,5	5,7	43,6	42,5	42,5
Snitt nasjonale prøver 5. trinn siste fire år (20)	24			5,9			2,09	0,00	0,00
Snitt nasjonale prøver 8. trinn siste fire år (20)	15			6,0			3,35	0,00	0,00
Andel elever som ikke har fullført og bestått videregående innen fem år, snitt siste fire år (10)	70	73		5,1	5,1		21	21	0
Antall elever per PC (5)	309	282	256	3,1	3,4	3,7	3,3	3,3	3,3
Trivsel, 7. trinn, snitt siste fem år (5)	11			6,0			108	0	0
Trivsel, 10. trinn, siste fem år (5)	26			6,0			107	0	0
Mobbing, 7. trinn, snitt siste fem år (2,5)	17			6,0			61	0	0
Mobbing, 10. trinn, siste fem år (2,5)	24			5,8			63	0	0
Andel ansatte i SFO uten relevant utdanning (5)	135	111	133	4,2	4,6	4,1	48	45	54
Andel av lærere uten godkjent utdanning (5)	230	98	124	4,9	5,7	5,6	3	1	1

Kommunens rangering

I fylket	1
I kommunegruppa	1

Hva forteller tallene?

Nasjonale prøver og grunnskolepoeng er viktigst. Det er godt samsvar mellom avgangskarakterene og nasjonale prøver; på alle trinn er det resultater i norgestoppen. I tillegg er det ganske få elever fra kommunen som ikke fullfører videregående skole, det trekker også opp. PC-tettheten er ganske lav, men det ser altså ikke ut til å spille noen rolle.

Elevundersøkelsen gir også skolene i Førde veldig godt skussmål, her er både trivsel og mobbing på veldig riktige nivåer.

Knapt halvparten av ansatte i SFO er uten relevant utdanning, der er også bedre enn snittet. Alt i alt har Førde ifølge vårt barometer de beste skoletallene i landet.

De beste i kommunegruppa

Rangering samlet - karakterer grunnskole

	GS	GS1	GS2	GS3	GS4	GS5	GS6	GS7	GS8	GS9	GS10	GS11	GS12
1432 Førde	6,0	6,0	6,0	5,9	6,0	5,1	3,1	6,0	6,0	6,0	5,8	4,2	4,9
1420 Sogndal	6,0	5,4	5,3	6,0	6,0	5,9	4,0	5,6	6,0	5,0	5,8	1,9	5,0
215 Frogn	6,0	3,8	3,9	6,0	6,0	4,1	3,6	6,0	5,8	5,5	5,3	2,8	5,6
214 Ås	5,4	4,0	4,9	5,8	5,1	3,6	5,7	4,8	3,7	5,4	2,7	2,8	2,3
211 Vestby	4,8	4,0	3,2	5,2	4,8	2,8	4,6	3,9	5,2	4,1	4,5	2,6	3,3
1127 Randaberg	4,8	2,4	2,1	4,3	4,5	5,6	5,3	4,5	5,0	5,6	5,7	2,6	5,5
1121 Time	4,7	3,3	3,2	4,9	4,6	4,8	3,3	4,3	3,1	4,9	3,6	2,9	4,8
234 Gjerdrum	4,3	3,7	3,6	5,4	3,1	4,1	2,8	5,2	4,5	4,7	5,7	3,4	2,0
904 Grimstad	4,1	2,7	2,9	4,1	3,5	4,5	2,3	5,2	5,0	5,2	5,3	4,6	5,7
627 Røyken	3,9	4,2	3,8	3,9	3,3	4,1	4,4	4,1	4,8	4,9	3,4	2,0	3,9
1719 Levanger	3,9	2,9	2,9	3,7	2,4	5,1	4,0	4,5	5,4	4,7	4,8	4,9	6,0
1003 Farsund	3,6	2,8	3,0	3,4	3,1	4,3	5,2	3,9	4,8	2,4	3,5	5,7	5,3
124 Askim	3,4	2,1	3,5	5,4	2,7	1,7	3,0	5,2	5,6	3,9	4,1	4,2	3,6
815 Kragerø	3,3	3,2	3,0	3,3	1,5	4,3	5,0	4,8	5,2	5,2	6,0	4,3	5,5
1256 Meland	3,3	4,1	5,2	3,1	2,7	4,3	2,0	3,1	2,5	5,0	3,3	3,8	5,7

De beste i fylket

Rangering samlet - karakterer grunnskole

	GS	GS1	GS2	GS3	GS4	GS5	GS6	GS7	GS8	GS9	GS10	GS11	GS12
1429 Fjaler	6,0	6,0	5,6	4,4	6,0	4,6	4,4	5,2	6,0	6,0		1,6	4,7
1432 Førde	6,0	6,0	6,0	5,9	6,0	5,1	3,1	6,0	6,0	6,0	5,8	4,2	4,9
1420 Sogndal	6,0	5,4	5,3	6,0	6,0	5,9	4,0	5,6	6,0	5,0	5,8	1,9	5,0
1443 Eid	6,0	5,3	4,7	6,0	3,5	6,0	5,1	5,0	6,0	3,0	6,0	4,5	5,8
1438 Bremanger	6,0	4,8	3,5	6,0	5,2	4,5	5,9	3,7	4,1	4,5	4,5	5,2	2,8
1419 Leikanger	6,0	4,7	4,7	6,0	6,0	6,0	4,5	5,0	5,6		5,8	2,5	5,2
1426 Luster	6,0	4,5	4,7	6,0	6,0	5,9	5,9	5,0	6,0	6,0	6,0	4,6	6,0
1411 Gulen	5,9	5,7	5,2	3,2	5,8	5,4	5,3	4,1	6,0	3,6	6,0	3,3	2,5
1430 Gaular	5,8	6,0	6,0	3,3	4,6	5,5	2,9	5,4	5,0	4,5	4,5	4,0	6,0
1445 Gloppen	5,7	4,5	5,0	4,7	4,8	5,3	4,4	4,1	5,0	4,4	3,8	3,2	5,3
1422 Lærdal	5,5	5,4	6,0	4,2	4,3	4,1	4,5	4,3	6,0	2,7	6,0	3,0	4,3
1418 Balestrand	5,4	6,0	4,3	4,1	6,0	3,4	4,7	3,9	2,9	4,8	1,0	2,2	4,3
1421 Aurland	5,3	4,3	4,4	5,3	4,2	2,8	5,5	6,0	4,8		4,7	3,4	4,6
1428 Askvoll	5,3	5,2	3,8	3,1	5,6	5,0	2,6	5,6	5,0	5,5	5,1	2,5	4,2
1439 Vågsøy	5,3	3,1	2,0	6,0	4,6	5,8	3,4	3,9	3,9	5,1	4,1	3,0	4,8

Øvrige fakta

Hvordan endrer elevtallet seg i framtiden?

Antall innbyggere 6-12 år

	Kommunen	Endring (%)	Endring landet (%)	Vekst mot landet
2011	1 234			
2015	1 311	6	4	Høyere vekst
2020	1 441	17	15	Høyere vekst
2025	1 624	32	31	Høyere vekst

Antall innbyggere 13-15 år

	Kommunen	Endring (%)	Endring landet (%)	Vekst mot landet
2011	532			
2015	530	0	-1	Høyere vekst
2020	557	5	3	Høyere vekst
2025	616	16	12	Høyere vekst

Kommunal Rapport bruker SSBs befolkningsframskrivning, alternativet "Høy nasjonal vekst" – som har truffet godt på folkeveksten de siste ti årene.

Pleie og omsorg (20)

	Plassering			Karakter			Verdi		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Andel årsverk m fagutdanning (30)	128	144	54	4,6	4,3	5,3	77	76	80
Andel på korttidsopphold, i % av bef. over 90 år (10)	372	343	235	1,3	1,5	2,6	3	4	13
Andel plasser (heldøgns-bemannet) % av bef. over 90 år (10)	162	100	159	2,9	3,6	3,2	120	147	136
Snitt tildelte timer i hjemmet, hjemmesykepleie (10)	184	144	101	2,6	2,9	3,3	4,3	4,7	5,5
Snitt tildelte timer i hjemmet, praktisk bistand (5)	85	112	77	4,2	3,7	4,3	10,8	9,2	9,9
Tid m lege og fysioterapi per uke per beboer i sykehjem (20)	285	243	356	2,0	2,5	1,5	0,5	0,6	0,4
Andel plasser i enerom m/eget bad/wc (10)	2	1	1	6,0	6,0	6,0	100	100	100
Årsverk pr. mottaker (5)	137	197	216	3,6	3,4		0,51	0,47	0,45

Kommunens rangering

I fylket	7
I kommunegruppa	15

Hva forteller tallene?

Høy andel med fagutdanning er det viktigste nøkkeltallet. Førde holder seg godt over landsgjennomsnittet, men kan vel komme opp i 80 prosent igjen? Kommunen har oppgitt å ha svært få korttids plasser, målt mot de over 90 år. Målt mot samme gruppe er sykehjemsdekningen relativt bra, men fallende – i likhet med mange andre kommuner. Kommunen tildeler flere timer hjemmesykepleie enn mediankommunen, og gir også mye praktisk bistand.

Tid med lege og fysioterapeut i sykehjem har gått litt ned det siste året. Bemanningen virker bra, men nøkkeltallet tar ikke hensyn til om pleiebehovet blant mottakerne er større eller mindre enn landet.

Hvorfor vi bruker 90+ som gruppe: Det er fire ganger så stor sannsynlighet for at en innbygger over 90 er beboer på sykehjem, som en i gruppa 80–84. I tillegg er det aldersgruppa 90+ som de nærmeste årene får kraftig prosentvis vekst framover, i motsetning til gruppa 80+. Derfor måler vi sykehjemsdekning mot 90+. Å måle mot 80+ vil undervurdere behovet for plasser med heldøgns omsorg.

De beste i kommunegruppa

Rangering samlet - karakterer pleie og omsorg

	PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8
1263 Lindås	6,0	5,8	2,5	2,6	6,0	2,3	2,8	5,5	4,8
814 Bamble	6,0	4,6	4,5	1,8	6,0	2,8	4,4	6,0	3,8
1824 Vefsn	6,0	5,5	3,5	2,8	2,9	3,0	3,6	6,0	3,5
1130 Strand	6,0	3,6		1,0	6,0	2,5	5,9	6,0	2,9
124 Askim	5,7	5,0	4,1	2,1				5,7	
1256 Meland	5,2	5,8	1,7	1,7	5,7	1,9	2,2	6,0	3,1
627 Røyken	5,1	2,2	6,0	2,4	3,3	2,7	6,0	5,6	3,4
1003 Farsund	4,7	4,1	2,1	2,0	3,0	3,5	4,9	5,3	2,8
1121 Time	4,5	4,6	2,3	2,7	3,2	3,3	2,5	6,0	4,5
904 Grimstad	4,5	5,8	1,5	1,8	3,3	1,8	2,4	6,0	2,3
702 Holmestrand	4,3	4,3	1,2	1,6	4,5	3,2	3,5	6,0	2,9
1127 Randaberg	4,1	3,1	2,8	1,0	3,9	3,9	4,5	4,6	6,0
1719 Levanger	4,0	5,3	3,5	2,8	1,3	3,8	2,1	4,8	1,7
1221 Stord	4,0	3,9	2,5	1,3	4,1	2,6	3,3	6,0	3,8
1432 Førde	3,8	4,6	1,3	2,9	2,6	4,2	2,0	6,0	3,6

De beste i fylket

Rangering samlet - karakterer pleie og omsorg

	PO	PO1	PO2	PO3	PO4	PO5	PO6	PO7	PO8
1445 Gloppen	6,0	4,6	2,8	1,0	6,0	2,9	6,0		3,2
1418 Balestrand	5,5	4,8	1,5	3,7	3,5	6,0	2,5	6,0	6,0
1431 Jølster	4,5	4,6	2,9	1,0	4,5	1,8	3,5	6,0	2,2
1413 Hyllestad	4,1	5,0	1,9	2,2	1,9	2,6	2,5	6,0	4,5
1444 Hornindal	4,0	4,3	1,6	3,6	4,9	2,6	1,7	6,0	2,5
1419 Leikanger	3,9	4,3	2,7	2,6	4,5	1,6	1,8	6,0	3,1
1432 Førde	3,8	4,6	1,3	2,9	2,6	4,2	2,0	6,0	3,6
1428 Askvoll	3,7	4,6	3,5	1,2	4,1	1,5	2,2	5,5	2,0
1426 Luster	3,7	3,1	1,3	1,8	2,2	3,8	5,2	6,0	2,0
1429 Fjaler	3,2	3,1		2,6	2,2	3,5	2,8	6,0	2,6
1433 Naustdal	3,2	5,0	1,0	1,4	3,2	4,1	2,2	4,0	2,8
1421 Aurland	3,1	3,1	3,4	3,1	3,1	2,2	1,8	6,0	4,5
1430 Gaular	2,7	3,4	1,7	3,7	3,4	1,4	1,9	6,0	2,3
1443 Eid	2,7	4,1	2,1	4,0	2,2	2,5	1,9	3,0	4,1
1416 Høyanger	2,5	3,9	2,3	2,1	1,3	1,0	2,6	6,0	1,9

Øvrige fakta

Hvor mange flere gamle blir det i framtiden?

Antall innbyggere 67-79 år

	Kommunen	Endring (%)	Endring landet (%)	Vekst mot landet
2011	715			
2015	921	29	21	Høyere vekst
2020	1 178	65	43	Høyere vekst
2025	1 546	116	60	Høyere vekst

Antall innbyggere 80-84 år

	Kommunen	Endring (%)	Endring landet (%)	Vekst mot landet
2011	174			
2015	191	10	-3	Høyere vekst
2020	220	26	6	Høyere vekst
2025	255	47	38	Høyere vekst

Antall innbyggere 85-89 år

	Kommunen	Endring (%)	Endring landet (%)	Vekst mot landet
2011	135			
2015	114	-16	-4	Lavere vekst
2020	135	0	-3	Høyere vekst
2025	161	19	10	Høyere vekst

Antall innbyggere 90 år og over

	Kommunen	Endring (%)	Endring landet (%)	Vekst mot landet
2011	49			
2015	81	65	13	Høyere vekst
2020	85	73	19	Høyere vekst
2025	94	92	26	Høyere vekst

Kommunal Rapport bruker SSBs befolkningsframskrivning, alternativet "Høy nasjonal vekst" – som har truffet godt på folkeveksten de siste ti årene.

Barnevern (10)

	Plassering			Karakter			Verdi		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Andel undersøkelser m behandlingstid over 3 mnd (20)	379	395	290	1,7	1,1	3,4	60	64	37
Andel undersøkelser m behandlingstid over 3 mnd, snitt siste fire år (20)	340	206	59	2,3	3,8	5,4	41	27	12
Andel barn med utarbeidet plan (10)	341	302	260	3,3	3,3	3,9	61	55	61
Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år (10)	279	281	262	3,6	3,0	3,1	61	48	46
Utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste (10)	182	183	307	2,7	2,7	2,2	1 792	1 680	1 294
Stillinger med fagutdanning, per barn 0-17 år (20)	402	359	411	1,0	1,5	1,0	2,2	2,1	1,5
Innført internkontroll (10)	1	1	1	6,0	6,0	6,0	1	1	1

Kommunens rangering

I fylket	24
I kommunegruppa	27

Hva forteller tallene?

Førde har en av de dårligste statistikkene for fristbrudd i hele landet. Ekstremt mange saker tar mer enn tre måneder å behandle. Har det sammenheng med den dårlige bemanningen, som knapt ble bedre i fjor, et år da nesten alle forbedret bemanningen i barnevernet? Det er også svært mange som ikke har individuell plan, noe som i praksis er et lovkrav. Disse elementene gjør at kommunen kommer veldig dårlig ut på denne indikatoren.

Få barn er omfattet av barnevernet i Førde. Gitt disse nøkkeltallene kan det se ut som om årsaken til det er at barnevernet ikke får gjort den jobben som må gjøres.

Kommunen bruker lite på forebygging, men mer enn mediankommunen. En rapport fra NIBR tilsier at en slik satsing kan føre til lavere behov for barneverntjenester på sikt.

Nasjonalt har andelen saker som tar lang tid, vært nærmest uendret. Langt flere barn enn tidligere har individuell plan. Kravet for å få god karakter ved det nøkkeltallet, er altså hevet betraktelig.

De beste i kommunegruppa

Rangering samlet - karakterer barnevern

	BV	BV1	BV2	BV3	BV4	BV5	BV6	BV7	BV8
814 Bamble	6,0	6,0	6,0	5,9	6,0	1,9	4,2	2,6	6,0
815 Kragerø	5,5	5,2	5,2	4,7	3,9	2,9	2,1	3,5	6,0
1127 Randaberg	5,3	5,1	5,3	5,6	4,6	2,1	5,1	2,6	6,0
211 Vestby	5,3	5,9	5,6	5,6	5,4	1,9	4,9	1,1	6,0
215 Frogn	4,9	4,9	4,3	5,7	5,4	3,2	4,9	1,8	6,0
234 Gjerdrum	4,8	5,6	5,1	4,5	5,1	1,5	5,7	1,8	6,0
1256 Meland	4,7	4,5	5,1	5,6	5,8	1,0	5,7	2,0	6,0
1420 Sogndal	4,6	5,7	4,3	5,6	4,7	2,9	6,0	1,0	6,0
1003 Farsund	4,4	4,4	4,6	5,1	4,4	2,3	5,1	2,3	6,0
1721 Verdal	4,4	4,5	3,8	4,9	4,7	2,7	3,2	2,6	6,0
1263 Lindås	4,3	4,8	4,5	4,3	4,4	2,7	5,6	1,9	6,0
702 Holmestrand	4,0	5,5	5,6	5,6	4,3	2,0	4,2	1,8	1,0
1719 Levanger	4,0	4,0	3,5	5,3	5,6	2,2	3,3	2,3	6,0
627 Røyken	3,9	4,6	4,3	5,8	5,0	1,1	5,3	1,1	6,0
124 Askim	3,8	3,5	4,0	4,8	2,9	2,6	3,0	3,3	6,0

De beste i fylket

Rangering samlet - karakterer barnevern

	BV	BV1	BV2	BV3	BV4	BV5	BV6	BV7	BV8
1433 Naustdal	5,8	5,7	6,0	5,9	6,0	1,0	1,0	2,1	6,0
1426 Luster	4,9	5,0	4,2	5,4	5,7	5,1	4,7	1,0	6,0
1420 Sogndal	4,6	5,7	4,3	5,6	4,7	2,9	6,0	1,0	6,0
1419 Leikanger	4,6	4,2	4,2	6,0	4,6	3,2	6,0	2,1	6,0
1445 Gloppen	4,5	4,5	4,3	5,6	6,0	1,2	4,4	2,1	6,0
1439 Vågsøy	4,5	4,6	3,7	5,6	5,2	1,5	4,1	2,8	6,0
1428 Askvoll	4,4	4,5	4,0	5,7	5,1	1,8	3,6	2,3	6,0
1411 Gulen	4,2	2,7	3,9	5,4	5,7	2,7	3,7	3,1	6,0
1401 Flora	3,7	4,6	2,8	5,4	3,0	3,2	4,8	2,3	6,0
1444 Hornindal	3,2	3,6	3,5	6,0	4,8	1,8	4,7	1,0	6,0
1429 Fjaler	3,1	3,3	3,4	5,8	3,8	1,4	3,5	2,0	6,0
1449 Stryn	3,1	4,0	3,7	4,4	3,8	2,8	5,6	1,0	6,0
1430 Gaular	3,1	5,1	2,7	1,2	1,7	2,3	6,0	3,8	6,0
1443 Eid	2,9	5,0	3,7	4,8	4,6	1,0	4,8	2,4	1,0
1412 Solund	2,9		2,6	4,2	5,1	1,8	4,0	2,0	6,0

Øvrige fakta

Hvor mange barn er omfattet av barnevernet, i forhold til resten av landet?

Andel barn med barneverntiltak				
	2011	2010	2009	Snitt 2008-11
Kommunen	2,6	2,4	2,8	2,7
Fylket	4,2	3,9	3,6	3,8
Kommunegruppa	4,6	4,4	4,1	4,2
Landet	4,7	4,5	4,3	4,4

Nøkkeltallet er ikke med i utregningen av Kommunebarometeret, for det er ikke gitt hva som er bra; få barn på tiltak kan bety en sviktende tjeneste – eller et godt oppvekstmiljø. Mange barn på tiltak kan bety det omvendte.

Barnehage (10)

	Plassering			Karakter			Verdi		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent førskolelærerutdanning (25)	208	257	221	4,7	4,2	4,5	88	82	85
Andel assistenter med relevant utdanning (10)	218	217	222	2,9	2,7	2,5	28	27	25
Leke- og oppholdsareal per barn (10)	235	222	259	1,9	2,2	2,0	5,7	5,9	5,5
Antall barn per årsverk (25)	114	100	181	3,6	3,6	3,5	5,9	5,9	6,3
Oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (5)	198	196	280	3,0	2,8	2,6	11 066	11 005	11 525
Andel ansatte som er menn (5)	13	25	30	6,0	6,0	5,2	13,2	11,7	10,8
Andel av minoritetspråklige barn som går i barnehage (15)	182	170	117	3,3	3,2	3,5	74	74	86
Andel med åpningstid 10 timer eller mer per dag (5)	223	219	216	1,5	1,5	1,5	9,1	9,1	9,5

Kommunens rangering

I fylket	9
I kommunegruppa	7

Hva forteller tallene?

Noen få styrere og ledere er uten godkjent utdanning. Drøyt hver fjerde assistent har relevant utdanning, det er midt på treet. Barnehagene er ikke særlig store, men bemanningen er relativt bra. Kommunen har også klart å rekruttere ganske stor andel menn til barnehagene.

Andelen ledere med pedagogisk utdanning er viktigst, sammen med hvor mange voksne det er per barn. En ny indikator er hvor stor andel av barn med minoritetspråklig bakgrunn som går i barnehage. Tre av fire barn i gruppa går i barnehage, ifølge tallene. En liten forskjell i telletidspunkt mellom barn med minoritetsbakgrunn og barn i barnehage kan spille inn.

De beste i kommunegruppa

Rangering samlet - karakterer barnehage

	BH	BH1	BH2	BH3	BH4	BH5	BH6	BH7	BH8
1824 Vefsn	5,6	5,5	3,0	2,7	3,8	3,0	4,9	3,9	5,4
815 Kragerø	4,7	6,0	5,9	1,7	2,6	2,1	3,6	3,8	1,0
1719 Levanger	4,6	5,6	3,4	1,9	3,2	3,1	4,8	3,4	3,6
1256 Meland	4,2	5,8	1,9		3,6	2,6	1,6	2,3	3,7
702 Holmestrand	4,1	4,2	2,7	2,6	3,2	2,3	3,5	4,8	4,9
136 Rygge	4,1	5,9	2,5	4,4	2,2	1,4	3,8	3,1	3,7
1432 Førde	4,0	4,7	2,9	1,9	3,6	3,0	6,0	3,3	1,5
1621 Ørland	4,0	4,3	5,2	1,9	2,2	2,3	2,2	6,0	2,0
1263 Lindås	3,7	5,3	2,6	1,5	3,6	3,0	2,0	2,7	2,8
1721 Verdal	3,3	5,7	3,4	1,2	1,0	1,1	6,0	3,7	5,8
623 Modum	3,3	4,7	2,8	1,9	3,0	4,2	3,1	2,8	2,4
1221 Stord	3,0	6,0	3,2	1,2	1,8	2,2	2,5	2,9	3,1
814 Bamble	2,9	4,9	4,4	1,9	2,0	1,0	1,5	3,9	2,1
1420 Sogndal	2,9	5,6	3,0	2,3	2,0	1,0	4,3	2,7	1,0
1014 Vennesla	2,4	5,3	3,8	1,6	1,2	1,4	3,9	2,4	3,5

De beste i fylket

Rangering samlet - karakterer barnehage

	BH	BH1	BH2	BH3	BH4	BH5	BH6	BH7	BH8
1422 Lærdal	6,0	6,0	4,2	6,0	4,6	3,3	3,2	3,3	1,0
1421 Aurland	6,0	6,0	5,6	2,0	3,8	4,3	1,0	6,0	1,0
1428 Askvoll	5,1	5,3	2,3	2,2	4,4	6,0	3,6	3,8	1,0
1412 Solund	5,0	1,0	1,5	4,9	6,0	6,0	6,0	6,0	1,0
1424 Årdal	4,9	6,0	3,7	2,7	3,8	3,5	1,6	3,4	1,0
1438 Bremanger	4,6	4,4	3,6	2,7	3,6	3,2	3,0	5,5	1,0
1413 Hyllestad	4,5	2,4	5,4	4,6	5,4	6,0	1,0	2,5	1,0
1419 Leikanger	4,2	6,0	4,9	2,3	3,6	2,8	1,0	1,8	1,0
1432 Førde	4,0	4,7	2,9	1,9	3,6	3,0	6,0	3,3	1,5
1416 Høyanger	3,9	5,0	1,6	2,1	4,4	3,6	1,7	3,4	1,0
1445 Gloppen	3,8	6,0	2,3	3,6	2,6	2,5	2,8	3,0	1,0
1429 Fjaler	3,7	3,6	3,5	3,9	3,2	2,9	2,8	4,5	1,0
1426 Luster	3,6	5,7	3,8	2,3	2,6	3,4	4,1	2,2	1,0
1433 Naustdal	3,5	3,5	2,3	3,5	3,8	2,9	3,5	3,7	2,0
1443 Eid	3,3	4,6	4,1	2,2	2,8	1,0	3,2	2,8	4,0

Øvrige fakta

Hvordan endrer barnetallet seg i framtiden?

Utviklingen i barnetallet sier både noe om behovet for flere barnehageplasser, og utviklingen i rammetilskuddet for kommunen. Er veksten større enn landet, kan kommunen isolert vente høyere rammetilskudd knyttet til barnehager. Er veksten lavere enn for landet, vil kommunens rammetilskudd for barnehager vokse saktere enn snittet.

Antall innbyggere 0-5 år

	Kommunen	Endring (%)	Endring landet (%)	Vekst mot landet
2011	1 140			
2015	1 219	7	10	Lavere vekst
2020	1 413	24	29	Lavere vekst
2025	1 546	36	41	Lavere vekst

Kommunal Rapport bruker SSBs befolkningsframskrivning, alternativet "Høy nasjonal vekst" – som har truffet godt på folkeveksten de siste ti årene.

Helse (7,5)

	Plassering			Karakter			Verdi		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Andel legeårsverk per 10.000 innb. (15)	244	222	240	2,1	2,3	2,1	10,4	10,6	10,1
Antall innleggelser pr 1.000 innb. (20)	329			2,8			176	0	0
Helsesøstreårsverk pr. 10.000 innb. 0-5 år (10)	187	310		3,0	2,4		68,4	45,6	:
Årsverk psykiatrisk sykepleier pr 10.000 innb. (10)	140	161	219	3,1	3,0	2,4	6,1	5,3	3,9
Diabetesmedisin, per 10.000 innb. (10)	32	19	14	5,7	6,0	6,0	20	18	17
Hjerte/karmedisin, per 10.000 innb. (10)	131	129	119	4,6	4,6	4,7	128	125	121
Snitt listelengde fastleger (5)	262	267	266	2,8	2,8	3,0	1304	1320	1321
Reservekapasitet fastlege (10)	400	293	227	1,0	1,2	1,5	99	102	105
Netto utgifter til forebygging, kroner per innbygger (10)	205	194	219	2,1	2,0	1,7	98	93	65

Kommunens rangering

I fylket 19

I kommunegruppa 9

Hva forteller tallene?

Sektoren er ny i Kommunebarometeret i år. Tall for medisinbruk og innleggelser er hentet fra Folkehelseinstituttets statistikker.

Legedekningen er midt på treet, reservekapasiteten er lav. Medisinbruken er svært lav, mens det er flere innleggelser på sykehus enn snittet.

Dekningen av helsesøster gikk klart opp det siste året, det samme er tilfelle for dekingen av psykiatrisk sykepleier.

Kommunen har høyere netto utgifter til forebygging enn mediankommunen, men bruker likevel et lavt beløp i forhold til de som satser mest.

De beste i kommunegruppa

Rangering samlet - karakterer helse

	HE	HE1	HE2	HE3	HE4	HE5	HE6	HE7	HE8	HE9
1127 Randaberg	4,4	1,4	6,0	3,2	2,7	6,0	4,4	1,0	2,1	1,7
234 Gjerdrum	3,9	1,3	6,0	3,2	1,6	4,7	3,7	3,5	1,4	2,6
1621 Ørland	3,8	2,9	4,1		2,2	3,0	3,4	4,2	3,3	2,6
214 Ås	3,6	1,0	6,0	3,0	2,0	4,7	4,9	1,9	2,2	1,0
136 Rygge	3,5	1,9	6,0	3,4	2,1	3,0	3,6	2,5	1,4	2,3
1130 Strand	3,4	1,9	4,6	2,5	1,9	5,0	5,4	3,1	1,0	1,8
1719 Levanger	3,1	1,6	4,1	3,6	2,2	3,7	5,9	2,4	1,1	2,2
215 Frogn	3,1	1,0	6,0	1,0	1,4	4,7	4,5	2,4	1,5	2,5
1432 Førde	2,9	2,1	2,8	3,0	3,1	5,7	4,6	2,8	1,0	2,1
627 Røyken	2,8	1,0	5,7	1,0	2,3	5,0	4,2	1,7	2,1	1,1
1121 Time	2,7	1,6	4,4	2,2	1,8	5,0	5,4	1,8	1,1	1,4
1014 Vennesla	2,6	1,3	4,0	2,5	3,2	4,3	4,4	3,4	1,2	1,3
1420 Sogndal	2,5	2,3	2,9	2,9	1,5	6,0	4,9	3,0	1,2	1,2
1003 Farsund	2,4	1,7	2,7	2,8	3,9	4,3	4,3	2,8	2,0	1,1
1221 Stord	2,2	2,1	1,7		2,5	4,7	3,1	3,2	1,1	4,4

De beste i fylket

Rangering samlet - karakterer helse

	HE	HE1	HE2	HE3	HE4	HE5	HE6	HE7	HE8	HE9
1411 Gulen	6,0	2,6	5,3	3,3	2,4	4,0	6,0	2,6	6,0	4,8
1412 Solund	6,0	2,6	5,7	3,8	1,0	5,7	6,0	6,0	6,0	1,7
1418 Balestrand	5,5	3,6	2,9	4,7	6,0	4,3	4,6	2,7	2,1	4,0
1444 Hornindal	5,3	1,4	4,5	2,8	2,9	6,0	6,0	4,0	1,1	6,0
1417 Vik	5,2	3,2	4,7	3,5	3,5	4,0	4,7	4,1	3,2	2,4
1430 Gaular	5,1	3,1	5,0	1,9	6,0	6,0	3,0	4,4	2,4	1,1
1419 Leikanger	5,0	2,9	5,7	2,9	1,0	6,0	6,0	1,6	1,2	3,1
1421 Aurland	5,0	4,5	3,5	3,9	1,0	4,0	5,8	4,7	2,6	3,3
1428 Askvoll	4,8	3,1	4,5	2,7	4,4	6,0	3,4	3,1	2,9	1,5
1431 Jølster	4,8	3,0	2,6	2,9	3,2	6,0	5,0	4,0	5,6	1,6
1445 Gloppen	4,7	3,0	4,5	3,4	2,6	5,7	6,0	4,4	1,3	1,2
1449 Stryn	4,1	2,3	4,4	2,6	1,5	5,3	6,0	3,8	1,2	2,7
1426 Luster	3,9	2,8	4,8	3,8	2,9	2,0	3,4	4,6	1,2	3,8
1429 Fjaler	3,8	3,2	5,4	3,5	2,2	4,3	3,0	2,9	1,8	1,2
1416 Høyanger	3,4	4,2	2,2	4,1	3,1	4,7	2,8	4,4	1,6	2,3

Sosialhjelp (5)

	Plassering			Karakter			Verdi		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Snitt stønadslengde 18-24 år (25)	304	322	200	2,4	2,0	3,4	4,5	4,8	3,9
Snitt stønadslengde 25-66 år (10)	360	314	222	1,9	2,4	3,4	5,1	4,9	4,2
Snitt utbetaling pr. stønadsmåned (10)	253	224	232	3,0	3,1	3,2	6 205	6 088	6 374
Andel som går over 6 måneder på stønad (10)	296	258	118	2,2	2,7	4,3	35	34	25
Andel arbeidsløse i kommunen (10)	49	73	52	5,4	5,1	5,5	1,5	1,8	1,5
Andel mottakere med individuell plan (10)	41	46	38	3,6	3,6	3,7	9	9,5	10,1
Andel mottakere som får gjeldsrådgivning (10)	149	115	58	2,0	2,6	4,1	16	27	54
Sosialmottaker per årsverk (10)	327	238	254	3,2	4,0	4,0	44	34	36
Telefontid for brukere, timer per uke (5)	25	30	53	5,7	5,8	5,1	37,5	37,5	37,5

Kommunens rangering

I fylket	21
I kommunegruppa	14

Hva forteller tallene?

Faktorer utenfor kommunens kontroll, som nedlegging av en industribedrift, kan spille inn på tallene. Dette er ikke en sektor kommunen alene kan påvirke. I utgangspunktet gir høyt støttebeløp i kort tid den beste uttellingen i barometeret; det må være bedre å hjelpe skikkelig en kort stund framfor å gjøre folk avhengige av litt sosialstøtte i lang tid.

Stønadstiden er ganske stabil, og den er lang. Arbeidsløsheten i kommunen er lav, hvorfor kommer ikke folk videre raskere? Pluss for at en del mottakere har individuell plan, det er et lite brukt tiltak i Kommune-Norge. En del får også gjeldsrådgivning, noe som også er lite utbredt. Bemanningen er i utgangspunktet litt lav, men den må også vurderes opp mot hvor mye oppfølging mottakerne trenger.

De beste i kommunegruppa

Rangering samlet - karakterer sosialtjenesten

	SOS	SOS1	SOS2	SOS3	SOS4	SOS5	SOS6	SOS7	SOS8	SOS9
1824 Vefsn	5,4	4,5	4,9	4,1	5,3	4,0		1,7	6,0	5,7
1420 Sogndal	4,9	3,3	3,4	2,3	3,9	6,0	3,4	6,0	5,5	5,7
215 Frogn	4,8	3,7	2,1	4,4	2,8	4,5	5,0	4,9	5,4	5,7
1515 Herøy (M. og R.)	4,6	3,6	4,1	4,0	4,7	4,0			4,4	5,7
1621 Ørland	4,5	5,1	4,9	1,6	5,8	2,1		1,3	5,2	5,7
702 Holmestrand	3,9	3,4	3,7	5,0	4,1	3,2			3,2	5,2
1003 Farsund	3,9	3,4	4,0	4,0	4,5	3,8			4,9	1,0
627 Røyken	3,7	4,0	3,3	2,9	3,8	4,3			4,5	1,6
1263 Lindås	3,6	3,2	3,1	3,3	3,8	4,3		2,7	4,5	5,7
1130 Strand	3,3	3,2	2,6	4,3	3,1	4,9		1,2	4,3	5,7
1256 Meland	3,3	3,6	3,4	3,4	3,8	3,8		1,8	3,1	5,7
1221 Stord	2,5	3,4	3,4	3,3	3,8	1,2	2,2	2,4	3,5	5,7
1721 Verdal	2,5	2,1	1,0	3,2	1,2	3,6	6,0		4,6	5,7
1432 Førde	2,2	2,4	1,9	3,0	2,2	5,4	3,6	2,0	3,2	5,7
1014 Vennesla	2,2	2,4	2,4	6,0	2,2	3,4		2,0	4,1	1,0

De beste i fylket

Rangering samlet - karakterer sosialtjenesten

	SOS	SOS1	SOS2	SOS3	SOS4	SOS5	SOS6	SOS7	SOS8	SOS9
1438 Bremanger	6,0	6,0	4,9	4,8	4,8	2,7			5,8	5,7
1433 Naustdal	5,8	5,2	4,3	2,9		5,6		5,8	6,0	1,6
1441 Selje	5,7	5,1	5,3	5,7		1,7			6,0	5,7
1413 Hyllestad	5,4		5,6	4,8		4,9			6,0	5,7
1418 Balestrand	5,2	6,0	5,4	1,2		6,0		1,6	3,6	5,7
1420 Sogndal	4,9	3,3	3,4	2,3	3,9	6,0	3,4	6,0	5,5	5,7
1443 Eid	4,9	5,3	3,4	4,9	4,2	4,1	2,0		3,2	5,4
1430 Gaular	4,8	4,6	4,3	2,7	4,3	6,0			4,3	1,6
1439 Vågsøy	4,5	3,3	5,7	2,1	5,8	3,0			4,8	5,7
1444 Hornindal	4,4		5,4	2,4		6,0		3,5	5,7	1,6
1419 Leikanger	4,4	1,8	4,4	1,0	5,0	6,0	6,0		6,0	5,7
1429 Fjaler	4,3	3,3	3,3	1,0	3,1	6,0		5,9	5,0	5,7
1449 Stryn	3,9	3,8	3,7	3,3	3,6	4,0	3,3	1,8	5,0	5,7
1411 Gulen	3,6		3,1	3,1	4,2	5,8			1,0	5,7
1412 Solund	3,6		3,9	3,4	3,2	4,9		2,8	4,5	1,6

Kultur (5)

	Plassering			Karakter			Verdi		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Netto driftsutgifter kultur, andel av totale netto driftsutgifter (20)	307	189	158	1,9	3,2	3,4	2,7	4	4,2
Kommunale driftstilskudd pr lag (10)	288	297	251	1,5	1,4	1,5	10091	9627	10948
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger (10)	340	381	151	1,2	1,1	2,6	34	11	198
Netto utgift barn og unge (10)		372	374		1,4	1,4	:	37	34
Netto utgift til bibliotek, per innbygger (10)	201	204	186	2,3	2,4	2,5	298	295	297
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (10)	158	175	221	3,1	3,0	2,8	5,4	5,2	4,8
Besøk i folkebibliotek per innbygger (5)	65	78	93	4,4	4,0	3,9	6,4	5,6	5,5
Andel av elever i kommunens musikk- og kulturskole (10)	240	254	241	2,6	2,5	2,7	18,5	16,8	17
Andel på venteliste til musikk- og kulturskole (10)	388	263		2,0	4,5		8,6	3,3	:
Bruk av fritidssentre pr 10.000 barn (5)	309	117		1,1	2,7		569	3320	:

Kommunens rangering

I fylket 20

I kommunegruppa 19

Hva forteller tallene?

Andelen av budsjettet som går til kultur er viktigst. Innen kultur er det en særlig sterk sammenheng mellom hvor store inntekter kommunen har, og hvor mye penger som brukes på forskjellige tilbud. Andel elever på venteliste til kultur- og musikk-skole er et tall der kvaliteten er usikker.

Førde bruker en liten andel av sine netto utgifter på kultur. Det som særlig trekker opp i sektoren er besøket i biblioteket, det er bra. Utlånet er også bedre enn mediankommunen og økende. Det er oppgitt at ventelisten til kultur- og musikk-skolen er lang; en av fire som søker har ikke fått plass, ifølge tallene.

De beste i kommunegruppa

Rangering samlet - karakterer kultur

	KUL	KUL1	KUL2	KUL3	KUL4	KUL5	KUL6	KUL7	KUL8	KUL9	KUL10
1621 Ørland	4,6	6,0	1,7	1,9	4,7	1,1	2,8	6,0	4,3	6,0	1,7
1127 Randaberg	4,6	3,6	5,9	1,0	4,7	2,0	4,6	4,3	3,1	5,4	1,0
1121 Time	3,6	3,3	6,0	1,8	4,2	2,2	3,5	4,1	2,6	3,1	1,5
215 Frogn	3,2	3,2	3,7	3,9	3,9	1,4	2,4		2,4	3,7	2,6
1003 Farsund	3,0	2,9	1,3	1,6	2,6	2,7	3,8	6,0	1,9	6,0	3,8
815 Kragerø	2,9	2,6	2,9	3,7	2,3	3,0	3,5	4,9	2,3	4,1	1,4
814 Bamble	3,1	3,1	2,2	1,5	5,3	1,6	3,1	2,6	2,4	5,4	1,1
124 Askim	2,8	3,2	2,8	2,2	3,2	1,8	3,8	5,4		1,9	2,1
1420 Sogndal	2,7	2,1	1,1	2,0	3,4	3,3	3,4	4,6	1,0	6,0	3,8
1721 Verdal	2,9	2,3	5,5	2,6	3,0	1,1	3,7	3,8	2,3	3,0	1,7
623 Modum	2,8	3,4	1,6	3,4	2,9	1,7	2,6	1,6	1,7	5,1	2,0
234 Gjerdrum	2,3	2,1	6,0	1,7	3,4	1,9	1,6	3,1	3,1	3,0	1,1
1515 Herøy (M. og R.)	2,4	3,4	1,5	1,7	2,5	1,6	1,8	1,7	3,7	5,2	1,5
1130 Strand	2,4	2,0	2,6	1,4	1,5	1,4	4,3	4,0	2,8	4,5	
904 Grimstad	2,2	1,9	4,1	2,5	1,6	1,5	2,2	2,4	1,9	4,9	

De beste i fylket

Rangering samlet - karakterer kultur

	KUL	KUL1	KUL2	KUL3	KUL4	KUL5	KUL6	KUL7	KUL8	KUL9	KUL10
1421 Aurland	6,0	5,6	2,1	6,0	4,0	6,0	4,1	3,0	5,8	6,0	6,0
1422 Lærdal	5,9	4,0	6,0	5,4	4,0	1,7	2,4	2,1	6,0	6,0	3,6
1416 Høyanger	5,3	6,0	1,3	1,0	3,4	5,3	5,0	6,0	2,7	6,0	1,8
1426 Luster	4,5	3,8	3,8	3,8	2,4	4,1	3,9	5,5	1,0	6,0	
1419 Leikanger	4,2	4,5	2,5	4,1	3,4	4,1	1,7	1,0	6,0	1,8	2,8
1424 Årdal	3,4	3,8	1,5	1,2	3,1	3,1	2,8	6,0	4,2	5,4	1,5
1445 Gloppen	3,8	3,4	1,1	5,0	2,5	2,8	4,8	4,7	4,3	2,3	1,9
1417 Vik	4,0	2,3	1,4	6,0	1,6	1,8	5,1		3,8	5,7	1,6
1413 Hyllestad	3,6	1,9		1,0	1,1	4,2	4,9	2,6	4,4	4,4	
1433 Naustdal	3,4	1,2		1,3	3,0	1,7	5,0		2,4	5,9	5,9
1444 Hornindal	3,1		1,0	1,0	1,0	2,9	1,0	1,0	6,0	6,0	6,0
1420 Sogndal	2,7	2,1	1,1	2,0	3,4	3,3	3,4	4,6	1,0	6,0	3,8
1401 Flora	2,4	3,1	1,7	2,7	2,8	1,7	1,6	3,4	3,4	3,4	3,9
1438 Bremanger	2,4	2,3		1,0	3,1	2,3	2,6	2,0	5,0	1,7	3,8
1412 Solund	2,3	1,6	2,6	4,0	1,4	4,4	1,2	1,3	1,0	6,0	

Økonomi (10)

	Plassering			Karakter			Verdi		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Netto driftsresultat (ekskl. premieavvik og momskomp inv.), siste år (10)	340	221	106	2,3	3,2	3,7	-1,7	0,1	3,2
Nto driftsres (ekskl. premie-avvik og momskomp inv.), siste fire år (20)	220	166	182	2,9	3,3	3,2	-0,5	0,1	0,5
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (10)	168	113	223	2,5	3,1	1,9	5,7	7,8	3,8
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (15)	401	405	378	1,0	1,0	2,0	110	108	91
Endring av netto lånegjeld i % av brutto inntekter, siste fire år (10)	373	351	173	2,0	2,5	4,3	23	18	-2
Investeringer, andel av brutto driftsinntekter (10)	347	391	335	2,6	2,0	3,1	18	25	18
Lån som andel av finansiering av investeringer (5)	264	378	382	2,6	1,6	1,4	74	94	91
Ubundet investeringsfond som andel av netto lånegjeld (5)	147	131	132	1,8	1,9	2,0	6	8	8
Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter (10)	358	253	207	1,9	2,6	2,9	6,1	3,9	3
Lønn som andel av samlede brutto driftsinntekter (5)	287	299	225	2,8	2,6	3,3	62	62	60

Kommunens rangering

I fylket	24
I kommunegruppa	25

Hva forteller tallene?

Netto driftsresultat er justert. Vi har trukket ut premieavvik ettersom det nærmest konsekvent forbedrer resultatet kunstig, samt momskompensasjon på investeringer. Flere av indikatorene viser utvikling over tid. Det kan være særlig viktig å se korrigert netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond i forhold til hverandre. Lønn som andel av utgiftene er tatt med i år, men vektet svært lavt.

Flere varsellamper blinker for kommunens økonomiske situasjon. Førde fikk et svakt korrigert netto driftsresultat siste år, og det trekker ned. Kommunen sliter også med en svært høy lånegjeld målt mot de løpende inntektene, og den øker. Investeringene har vært høye over tid, og resultatet ser vi på netto finans og avdrag; det spiser nå 6,1 % av alle inntekter – dobbelt så høy andel som for to år siden. Kommunen har fortsatt et disposisjonsfond, men det er ingen stor buffer å tære på i vanskelige tider.

De beste i kommunegruppa

Rangering samlet - karakterer økonomi

		ØK	ØK1	ØK2	ØK3	ØK4	ØK5	ØK6	ØK7	ØK8	ØK9	ØK10
1130	Strand	4,3	4,5	3,1	1,6	4,8	5,7	5,7	3,6	1,2	4,3	3,8
1420	Sogndal	4,1	4,3	3,5	2,4	4,3	5,3	5,0	3,2	1,9	3,0	4,2
1014	Vennesla	4,1	4,6	3,8	2,6	3,9	4,7	3,4	4,1	3,3	3,6	4,1
814	Bamble	3,9	3,2	2,6	5,0	3,7	3,7	5,1	1,9	5,8	4,4	2,6
623	Modum	3,9	3,4	2,6	1,4	5,7	5,4	5,0	4,2	1,9	4,0	2,1
627	Røyken	3,8	3,7	2,2	1,1	6,0	3,6	4,8	3,1	1,0	5,0	6,0
1824	Vefsn	3,8	5,2	4,4	3,9	3,3	2,4	3,0	2,3	1,4	4,9	3,5
1263	Lindås	3,8	5,6	3,9	1,7	4,4	3,4	3,9	3,3	1,8	4,3	1,0
211	Vestby	3,8	4,8	4,4	6,0	1,2	4,7	2,0	6,0	1,0	2,3	4,7
904	Grimstad	3,5	4,3	2,4	1,1	3,8	5,2	5,2	2,4	1,3	4,2	5,2
1515	Herøy (M. og R.)	3,5	5,2	3,8	1,8	2,6	4,2	5,1	3,2	1,3	2,6	4,7
136	Rygge	3,4	2,8	3,4	2,1	3,7	5,3	5,7	2,9	1,3	2,6	3,4
124	Askim	3,3	3,8	3,7	2,9	3,5	3,7	3,6	2,9	1,1	3,5	3,2
215	Frogn	2,9	3,2	2,9	2,2	2,9	5,1	4,3	3,5	1,1	2,8	3,7
1121	Time	2,9	3,2	3,3	1,6	4,0	1,8	4,1	4,6	1,5	4,0	2,8

De beste i fylket

Rangering samlet - karakterer økonomi

		ØK	ØK1	ØK2	ØK3	ØK4	ØK5	ØK6	ØK7	ØK8	ØK9	ØK10
1411	Gulen	6,0	6,0	6,0	2,7	5,9	5,0	5,6	3,7	1,9	5,3	4,1
1421	Aurland	5,7	6,0	5,2	3,8	5,3	3,6	2,6	5,8	1,3	5,9	5,9
1444	Hornindal	4,8	6,0	6,0	6,0	4,0	3,3	1,0	3,1	2,8	2,6	4,9
1417	Vik	4,8	5,3	4,4	1,0	5,1	5,5	6,0	4,8	1,1	3,4	2,6
1418	Balestrand	4,4	3,6	3,3	1,2	5,8	4,6	5,9	4,5	2,6	5,3	1,1
1413	Hyllestad	4,1	2,6	3,6	1,1	4,2	5,5	5,9	6,0	2,4	4,4	2,4
1420	Sogndal	4,1	4,3	3,5	2,4	4,3	5,3	5,0	3,2	1,9	3,0	4,2
1449	Stryn	3,8	4,1	3,7	1,3	4,6	5,2	4,9	3,2	2,3	3,0	1,8
1431	Jølster	3,4	3,8	4,0	2,6	3,5	3,8	4,9	1,7	1,0	3,1	3,2
1430	Gaular	3,4	2,3	2,7	1,5	4,4	5,6	5,8	2,0	2,3	3,3	3,3
1416	Høyanger	3,4	4,3	3,5	1,2	2,6	6,0	4,6	3,2	1,0	2,0	6,0
1429	Fjaler	3,4	3,4	2,5	1,8	4,4	4,8	5,4	1,0	3,3	3,5	3,5
1445	Gloppen	3,2	4,1	4,5	1,9	4,1	2,0	3,4	2,1	1,9	3,6	2,1
1426	Luster	3,1	2,0	3,7	3,9	4,4	4,1	2,6	3,0	1,5	2,9	2,7
1412	Solund	3,0	2,5	2,5	1,1	4,1	5,6	6,0	2,9	1,3	3,4	1,2

Enhetskostnader (5)

	Plassering			Karakter			Verdi		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Hjemmetjeneste (20)	330	309	310	2,7	2,9	2,9	230 422	209 189	198 852
Sykehjemsplass (20)	344	298	252	2,5	3,3	3,8	1 001 667	909 413	843 387
Grunnskoleundervisning (20)	97	109	132	5,4	5,2	5,1	71 870	70 039	67 758
Barnehage, per time (10)	185	137	15	4,6	4,9	6,0	50	47	39
Sosialtjeneste, pr mottaker (10)	77	88	84	5,4	5,3	5,4	19 320	19 066	17 287
Kommunehelse pr innb (10)	31	105	41	5,9	5,7	5,9	1 558	1 659	1 378
Adm. og styring pr innb (10)	99	104	83	5,6	5,6	5,7	3 251	3 137	2 886

Kommunens rangering

I fylket 7

I kommunegruppa 19

Hva forteller tallene?

Denne indikatoren er først og fremst med for å vise om kommunen er dyr eller rimelig i forhold til sammenlignbare kommuner. I denne sektoren er billig = høy karakter. Det er for eksempel helt naturlig at en kommune med få innbyggere og store avstander, har dyrere hjemmetjeneste enn en tett bebodd kommune i Oslo-området. Samtidig finnes det mange eksempler på store kostnadsforskjeller mellom relativt like kommuner.

Førde har jevnt over lave kostnader. Unntaket er pleie og omsorg. Hjemmetjenesten er relativt dyr, men det må ses i sammenheng med hvor mange timer tjeneste folk faktisk får. Kostnaden har imidlertid økt med 15 prosent på to år. Sykehjemsplass koster nå 20 prosent mer å drifte enn for to år siden, det er også en utvikling som er vanskelig å takle på sikt.

I hjemmetjenesten er enhetskostnaden netto kostnad per mottaker. Det går også an å lage et grovt regnestykke for brutto og netto kostnad per time bistand i hjemmet. For Førde er denne henholdsvis 341 og 258 kroner, landsgjennomsnittet er 408 og 349 kroner. Førde ligger lavere per time i kommunegruppa. Regnestykket er usikkert, og ikke vektet i barometeret. Men det indikerer at produksjonen i hjemmetjenesten er effektiv.

Grunnskolen har ikke bare kjemperesultater, den er også veldig rimelig, i likhet med resten av enhetskostnadene vi har tatt med.

Administrasjon og styring er en vanskelig post å sammenligne mellom kommunene. Forskjell i regnskapsføring kan spille en vesentlig rolle. I utgangspunktet må det være bra å kostnadsføre så mye som mulig ute på tjenestestedene – for det er først da den reelle kostnaden ved tilbudet framkommer.

De beste i kommunegruppa

Rangering samlet - karakterer enhetskostnader

		ENH	ENH1	ENH2	ENH3	ENH4	ENH5	ENH6	ENH7
211	Vestby	6,0	4,6	4,2	5,5	6,0	5,1	6,0	6,0
215	Frogn	6,0	4,0	5,5	6,0	5,2	3,8	5,3	5,4
1515	Herøy (M. og R.)	6,0	5,0	5,1	5,4	5,0	4,7	5,4	5,2
627	Røyken	5,9	3,4	6,0	6,0	3,0	5,0	6,0	5,4
1719	Levanger	5,7	3,1	6,0	5,1	3,8	4,9	6,0	6,0
1621	Ørland	5,7	6,0	4,1	4,9	4,4	4,2	4,6	5,8
1014	Vennesla	5,6	4,7	4,2	4,9	4,0	4,8	6,0	6,0
904	Grimstad	5,3	4,0	4,0	5,5	4,2	4,2	6,0	5,8
623	Modum	5,2	3,2	5,0	5,2	3,8	5,7	4,6	5,7
702	Holmestrand	5,1	2,8	4,2	5,7	4,4	5,4	5,6	5,5
214	Ås	5,0	4,7	2,4	5,7	5,8	2,4	6,0	5,9
124	Askim	4,9		3,6	5,5	5,4	3,5	5,5	5,5
234	Gjerdrum	4,8	2,1	3,7	6,0	6,0	4,2	6,0	5,1
1420	Sogndal	4,8	2,9	4,1	5,2	5,8	2,8	5,7	6,0
136	Rygge	4,7	3,3	2,8	5,8	5,2	4,1	5,7	5,8

De beste i fylket

Rangering samlet - karakterer kultur

		KUL	KUL1	KUL2	KUL3	KUL4	KUL5	KUL6	KUL7
1444	Hornindal	6,0	4,9	6,0	5,8	6,0	3,7	4,2	4,0
1449	Stryn	6,0	4,7	5,5	4,1	6,0	4,7	5,2	5,7
1443	Eid	5,6	3,5	4,3	5,2	6,0	5,1	5,8	5,8
1430	Gaular	5,3	5,3	4,7	3,7	5,8	4,8	4,6	4,8
1429	Fjaler	5,0	3,8	5,7	3,4	6,0	5,0	4,4	4,4
1420	Sogndal	4,8	2,9	4,1	5,2	5,8	2,8	5,7	6,0
1432	Førde	4,3	2,7	2,5	5,4	4,6	5,4	5,9	5,6
1439	Vågsøy	4,3	3,2	4,0	4,5	5,2	3,6	5,4	5,1
1419	Leikanger	4,2	4,3	3,6	4,7	4,2	3,1	4,4	5,3
1428	Askvoll	4,1	3,6	4,6	3,3	3,6	5,0	5,0	5,2
1441	Selje	3,9	2,2	5,6	3,4	5,6	3,6	5,3	4,1
1431	Jølster	3,9	1,0	6,0	4,1	5,6	4,4	3,9	4,8
1417	Vik	3,8	4,1	4,2	3,5	5,8	2,3	4,3	4,6
1438	Bremanger	3,6	4,5	5,2	2,4	6,0	1,0	3,7	4,6
1416	Høyanger	3,6	5,2	3,1	3,6	5,2	3,4	3,4	3,5

Nærmiljø og klima (2,5)

	Plassering			Karakter			Verdi		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Energikostnader per kvadratmeter bygg (20)	384	347	252	1,4	2,6	3,4	186	178	125
Samlet byggareal, kvadratmeter per innbygger (10)	136	146	154	5,1	5,1	5,0	5,1	5,1	5,2
Andel dispensasjonssøkn. innvilget for nybygg i strandsonen, minus erstatningsbygg (10)	1		98	6,0		1,0	0	:	100
Kommuneplan omfatter mål om å redusere klimagassutslipp (10)	1	1	150	6,0	6,0	1,0	1	1	0
Leke- og rekreasjonsareal i tettsteder (20)	110	125	152	2,0	2,0	1,6	28	29	19
Sykkel-, gangveier/turstier mv. m/kom. driftsansvar (10)	332	296	244	1,2	1,2	1,1	9	13	3
Turstier og løyper tilrettelagt for sommerbruk (10)	166	186	171	1,4	1,4	1,5	91	92	91
Samlet lengde maskinpreparerte skiløyper (10)	239	265	263	1,1	1,1	1,1	5	5	5

Kommunens rangering

I fylket 23

I kommunegruppa 27

Hva forteller tallene?

Indikatoren er svært lavt vektet, delvis fordi vi er usikre på kvaliteten på tallene. Energikostnader og effektiv bygging kan ses som en indikator på den energibelastningen kommunen står for. For øvrig har vi stort sett samlet nøkkeltall som gir et bilde på muligheten for aktivt fritid. Geografi vil ha mye å si for flere av disse nøkkeltallene.

De beste i kommunegruppa

Rangering samlet - karakterer nærmiljø og klima

	MIL	MIL1	MIL2	MIL3	MIL4	MIL5	MIL6	MIL7	MIL8
234 Gjerdrum	6,0	5,3	5,2		6,0		1,2		
904 Grimstad	5,7	4,3	6,0		6,0		1,1		
1263 Lindås	5,7	4,5	5,5		6,0		1,1		
623 Modum	5,5	5,0	5,6		1,0	5,6	2,0	1,2	4,3
1721 Verdal	5,5	3,8	5,8		6,0		1,7		
124 Askim	4,9	3,0	5,4		6,0	5,4	1,5	1,2	2,0
815 Kragerø	4,6	5,7	5,7	6,0	6,0	1,2	1,3	1,1	1,4
1121 Time	4,2	4,6	4,7		6,0	2,2	1,8	1,1	
1127 Randaberg	3,9	2,6	5,5	6,0	1,0		1,5		
136 Rygge	3,9	4,0	5,8	5,0	6,0	1,1	2,3	1,2	2,3
214 Ås	3,8	5,7	3,9	3,5	6,0	1,7	1,5	1,3	1,8
1130 Strand	3,8	4,4	4,6	6,0	6,0	1,3	2,4	1,3	1,0
1221 Stord	3,7	5,2	5,5		6,0	1,4	2,0	1,1	1,1
814 Bamble	3,7	4,9	5,5	5,5	6,0	1,1	1,1	1,1	1,3
702 Holmestrand	3,6	4,1	5,9		6,0	1,7	1,2	1,1	2,5

De beste i fylket

Rangering samlet - karakterer nærmiljø og klima

	MIL	MIL1	MIL2	MIL3	MIL4	MIL5	MIL6	MIL7	MIL8
1426 Luster	6,0	4,4	3,8		6,0	6,0	2,5	5,9	2,3
1445 Gloppen	5,7	4,9	4,2		6,0	5,3	1,1	2,3	2,1
1413 Hyllestad	5,3	4,3	2,8	6,0			6,0	2,9	1,0
1444 Hornindal	5,3	4,4	4,4		6,0	3,9	1,3	4,7	1,1
1439 Vågsøy	5,2	5,7	4,0				1,1		
1416 Høyanger	5,2	4,9	2,8		6,0		1,3		
1431 Jølster	4,8	4,9	4,2				1,1		
1438 Bremanger	4,7	4,0	3,1						
1418 Balestrand	4,6	4,5	1,6		6,0	4,4	1,7	3,4	1,3
1429 Fjaler	4,4	4,1	3,9	2,7	6,0	2,1	6,0	2,7	1,1
1424 Årdal	4,3	3,5	3,7		6,0	4,4	1,6	1,5	2,3
1428 Askvoll	4,0	3,8	5,3	2,0	6,0	2,3	3,7	3,1	1,0
1430 Gaular	3,9	3,2	4,6		1,0				
1411 Gulen	3,6	4,0	3,7		1,0	5,2	1,2	3,2	1,0
1449 Stryn	3,4	2,6	5,2	3,5	6,0	2,1	1,2	2,9	3,0

Saksbehandling (2,5)

	Plassering			Karakter			Verdi		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Saksbehandlingstid, reguleringsplaner (20)	145	122		4,6	4,7		233	207	:
Saksbehandlingstid, oppmålingsforretning (20)	279	337	354	3,0	2,2	1,0	92	102	240
Andel byggesaker med overskredet frist (20)	233	222		5,3	5,5		6,47059	3,14961	0
Behandlingstid, ett-trinns søknader (20)	175	104	104	4,3	5,2	5,2	30	21	21
Behandlingstid, rammesøknader (20)									
Behandlingstid, enkle tiltak (20)	249	73	51	3,7	5,0	5,4	20	12	12

Kommunens rangering

I fylket 15

I kommunegruppa 14

Hva forteller tallene?

Sektoren er lavt vektet, og vi er usikre på kvaliteten på tallene. Mange kommuner har ikke levert data. Nøkkeltallene bør likevel gi en indikasjon på om kommunen er rask eller treg hva gjelder behandling av bygge- og reguleringssaker, som må kunne regnes som noen av de viktigste søknadene som kommer inn. Det finnes ikke publiserte data om for eksempel saksbehandlingstid for PP-tjenesten eller for søknad om sykehjemsplass.

De beste i kommunegruppa

langering samlet - karakterer saksbehandlingstid

	SAK	SAK1	SAK2	SAK3	SAK4	SAK5	SAK6
1721 Verdal	6,0	5,1	5,4	5,9	4,6	4,5	4,5
1420 Sogndal	6,0	6,0	2,7	6,0	6,0	5,9	6,0
1719 Levanger	5,9	4,9	5,4	5,9	4,6	4,5	4,5
1824 Vefsn	5,9	5,4	5,3	6,0	4,4	4,0	4,0
815 Kragerø	5,5	6,0	5,8	5,9	1,9	2,3	3,5
1014 Vennesla	5,3	5,2	3,7	5,9	4,8	3,9	4,9
234 Gjerdrum	5,0	5,0		6,0	4,3	3,3	5,2
124 Askim	5,0	5,0	3,7	5,6	4,0	4,1	5,1
136 Rygge	4,7	3,6	5,6	5,8	4,3	3,9	4,0
1121 Time	4,7	3,9	4,3	6,0	4,8	4,2	4,0
1003 Farsund	4,4	4,0	3,9	5,8	4,6	4,5	3,5
814 Bamble	4,3	4,5	3,7	6,0	3,9	3,5	3,7
1130 Strand	4,2	4,1	4,3	4,0	5,2	5,0	3,9
1432 Førde	4,1	4,6	3,0	5,3	4,3	4,2	3,7
1127 Randaberg	4,0	3,6		5,5	4,6	4,5	4,2

De beste i fylket

langering samlet - karakterer saksbehandlingstid

	SAK	SAK1	SAK2	SAK3	SAK4	SAK5	SAK6
1420 Sogndal	6,0	6,0	2,7	6,0	6,0	5,9	6,0
1421 Aurland	6,0	5,2	5,2	6,0	4,6	4,9	4,5
1429 Fjaler	5,7	5,2	5,0	6,0	4,3	4,8	3,5
1443 Eid	5,5	4,6	3,1	6,0	5,9	5,3	6,0
1417 Vik	5,4	5,6	3,1	4,8	6,0	6,0	4,2
1419 Leikanger	5,3	5,1	4,1	6,0	4,6	3,9	4,0
1445 Gloppen	5,2	4,7	3,9	6,0	3,9	5,2	4,5
1439 Vågsøy	5,1	4,4	3,3	5,2	5,4	5,6	6,0
1444 Hornindal	4,9		4,3	6,0	4,6	5,2	5,2
1422 Lærdal	4,5		3,4	6,0	5,0	5,2	4,9
1418 Balestrand	4,5	5,5	4,3	6,0	1,0	1,0	5,2
1424 Årdal	4,4		2,8	6,0	5,4	5,2	5,2
1430 Gaular	4,3	5,4	2,3	6,0	2,0	4,9	4,0
1441 Selje	4,1		3,1	5,5	4,9	5,4	4,6
1432 Førde	4,1	4,6	3,0	5,3	4,3	4,2	3,7

Vann, avløp og renovasjon (2,5)

	Plassering			Karakter			Verdi		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010	2012	2011	2010
Årsgebyr, renovasjon, avløp og vann (20)	88	95	187	4,7	4,7	3,8	7 359	7 080	7 909
Snitt vannforbruk per tilknyttet innbygger (10)	183	41	128	4,2	5,8	4,7	259	158	221
Vannlekkasje per meter ledning per år (10)	128	155		5,0	5,1		2,9	2,9	:
Andel fornyet vannledningsnett siste fire år (10)	233	201		1,3	1,5		0,1	0,2	:
Beregnet snittalder for vannledningsnett (10)	254	230		2,9	3,1		33	32	:
Andel fornyet ledningsnett siste fire år, avløp (10)	187	126	115	1,5	2,1	2,3	0,1	0,4	0,4
Beregnet snittalder for spillvannnett (10)	267	230	227	2,2	2,5	3,2	41	40	28
Husholdningsavfall per innbygger (10)	167	232	256	4,0	3,9	2,8	396	406	428
Andel husholdningsavfall utsortert (10)	391	345	383	1,3	2,4	1,8	33	38	34
Kommunens rangering									
I fylket	19								
I kommunegruppa	24								

Hva forteller tallene?

Sektoren er ny i Kommunebarometeret, og gir et inntrykk av tilstanden innenfor de viktigste selvkostområdene. Hvis årsgebyrene er høye, lite avfall blir sortert, lekkasjene er mange og ledningsnettet ikke blir fornyet, vil det gi et bilde av at kommunen kan forbedre seg. Beregnet snittalder er et usikkert tall, først og fremst i de kommunene der mye av nettet har ukjent alder.

De beste i kommunegruppa

		Rangering samlet - karakterer vann, avløp og renovasjon										
		VAR	VAR1	VAR2	VAR3	VAR4	VAR5	VAR6	VAR7	VAR8	VAR9	
702	Holmestrand	6,0	2,2	5,2	4,1	5,2	5,4	6,0	5,3	2,0	6,0	
211	Vestby	5,9	2,4	5,2	4,2	4,3	5,1	6,0	6,0	3,9	2,9	
136	Rygge	5,9	5,1	5,5	5,3	3,4	3,4	3,2	4,5	3,8	2,9	
904	Grimstad	5,9	4,8	4,8	4,7	3,0	4,9	1,2	5,2	3,9	5,0	
1127	Randaberg	5,7	5,7					2,1	5,2	3,9	5,1	
1121	Time	5,2	6,0					1,1	4,1	3,9	5,1	
1263	Lindås	5,1	4,5	4,1	5,3	1,3	4,5		5,1	2,6	4,4	
214	Ås	4,9	5,1	5,7	5,2	3,2	1,9	3,4	4,4	1,1	4,3	
1719	Levanger	4,8	3,3	4,9	4,3	2,6	4,0	3,8	4,5	2,4	5,9	
215	Frogn	4,7	4,7	4,7	4,8	1,6	6,0	1,5	5,2	1,0	4,3	
815	Kragerø	4,6	4,7	2,9	4,0	1,2	6,0	2,2	5,7	4,4	2,5	
1221	Stord	4,6	3,6	5,1	3,2	2,8	5,6	2,3	5,7	3,5	2,9	
627	Røyken	4,4	4,3	5,4	4,5	2,4	2,9	3,2	4,5	1,3	4,6	
1721	Verdal	4,3	3,0	5,2	5,7	2,5	4,0	1,0	4,8	2,4	5,9	
1824	Vefsn	4,3	3,7			5,6	6,0	4,6	3,0	1,1	2,4	

De beste i fylket

Rangering samlet - karakterer vann, avløp og renovasjon

		VAR	VAR1	VAR2	VAR3	VAR4	VAR5	VAR6	VAR7	VAR8	VAR9
1411	Gulen	6,0	3,6	4,8	5,0	6,0	5,3	1,7	5,9	2,5	4,4
1421	Aurland	5,7	4,1	5,0	5,3	2,1	4,0			4,4	5,8
1445	Gloppen	5,2	3,7	5,1	2,8	6,0	2,3			5,3	4,5
1401	Flora	5,1	5,3	4,8	3,3	4,6	2,3	1,8	3,2	6,0	3,5
1441	Selje	4,6	3,8	4,4	5,0	1,6	4,5	1,0	4,4	5,4	4,5
1443	Eid	4,6	4,5					1,7	3,8	5,4	4,5
1426	Luster	4,5	3,8			1,6	2,7	5,3		4,4	5,8
1444	Hornindal	4,4	1,0	5,7				3,5	6,0	5,5	4,5
1438	Bremanger	4,4	3,4	4,8	3,4	2,2	3,6			5,3	4,5
1417	Vik	3,9	4,7	3,5	5,5	2,4	1,0	1,0	3,2	4,4	5,6
1449	Stryn	3,8	5,4	3,6	4,9	1,1	1,9	1,1	2,5	5,4	4,5
1416	Høyanger	3,7	4,3	4,1	1,0	4,3	3,2	2,5	1,7	4,3	5,8
1439	Vågsøy	3,3	3,7	6,0	5,3	5,4	1,4	2,2	1,0	4,6	1,0
1422	Lærdal	3,3	4,2			1,0	1,6	1,0	4,9	4,6	5,6
1412	Solund	3,0	3,5						2,2	2,3	4,4

Brukerperspektiv (2,5)

	Plassering			Karakter		
	2012	2011	2010	2012	2011	2010
PO Institusjon (20)	1	1	1	6,0	6,0	6,0
PO Hjemmetjenesten (20)	1	1	1	6,0	6,0	6,0
Barnevern I - faktisk und. (20)	38	42	40	3,0	3,0	3,0
Barnevern II - system (20)	1	90	122	6,0	4,5	3,0
Sosialtjenesten (20)	145	110	104	1,0	1,0	1,0

Kommunens rangering

I fylket	3
I kommunegruppa	7

Hva forteller tallene?

Denne indikatoren teller svært lite samlet i Kommunebarometeret. Den er imidlertid med for å understreke betydningen av at kommunene faktisk har systemer og spør sine innbyggere om hvordan tjenestetilbudet oppleves.

For å skille mellom kommunene har vi brukt de tre siste årene som basis: Kommuner som har hatt brukerundersøkelse i tre av tre år kommer foran de som har hatt undersøkelse i ett av tre år. Tallene fra SSB har en svakhet innen pleie og omsorg. Her finnes kun informasjon om hvorvidt kommunen har *system* for brukerundersøkelser, ikke om de faktisk er gjennomført. I barnevernet spørres det både om kommunen har system for, og bruker, spørreundersøkelser.

De beste i kommunegruppa

		Rangering samlet - karakterer brukerperspektiv					
		BRUK	BRUK1	BRUK2	BRUK3	BRUK4	BRUK5
1263	Lindås	6,0	6,0	6,0	3,0	6,0	3,0
214	Ås	6,0	6,0	6,0	3,0	6,0	3,0
234	Gjerdrum	6,0	6,0	6,0	4,5	4,5	3,0
1014	Vennesla	5,9	6,0	6,0	1,0	6,0	4,5
215	Frogn	5,9	6,0	6,0	4,5	6,0	1,0
1515	Herøy (M. og R.)	5,9	6,0	6,0	4,5	6,0	1,0
1432	Førde	5,5	6,0	6,0	3,0	6,0	1,0
1130	Strand	5,5	4,5	6,0	4,5	6,0	1,0
124	Askim	5,2	6,0	6,0	3,0	3,0	3,0
1719	Levanger	5,1	6,0	6,0	4,5	3,0	1,0
1221	Stord	4,9	6,0	6,0	1,0	6,0	1,0
814	Bamble	4,9	6,0	6,0	1,0	6,0	1,0
1621	Ørland	4,7	6,0	6,0	1,0	3,0	3,0
1256	Meland	4,6	6,0	6,0	1,0	1,0	4,5
1127	Randaberg	4,3	4,5	4,5	3,0	4,5	1,0

De beste i fylket

Utgangspunkt - karakterer brukerperspektiv

		BRUK	BRUK1	BRUK2	BRUK3	BRUK4	BRUK5
1449	Stryn	6,0	6,0	6,0	3,0	6,0	4,5
1433	Naustdal	6,0	6,0	6,0	4,5	6,0	3,0
1432	Førde	5,5	6,0	6,0	3,0	6,0	1,0
1426	Luster	4,9	6,0	6,0	1,0	6,0	1,0
1401	Flora	4,7	6,0	6,0	1,0	3,0	3,0
1416	Høyanger	4,6	6,0	6,0	1,0	1,0	4,5
1421	Aurland	4,6	6,0	6,0	1,0	4,5	1,0
1418	Balestrand	4,2	6,0	6,0	1,0	1,0	3,0
1420	Sogndal	4,2	6,0	6,0	1,0	3,0	1,0
1443	Eid	4,2	6,0	6,0	1,0	1,0	3,0
1428	Askvoll	3,6	6,0	6,0	1,0	1,0	1,0
1441	Selje	3,6	6,0	6,0	1,0	1,0	1,0
1417	Vik	3,6	6,0	6,0	1,0	1,0	1,0
1430	Gaular	3,6	6,0	6,0	1,0	1,0	1,0
1439	Vågsøy	2,8	4,5	4,5	1,0	1,0	1,0

Kommunens nøkkeltall målt mot de 5 % beste

Grunnskole	Beste 5 %	Kommunen	Rang
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng siste fire år	42,6	42,6	20
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng siste år	43,5	43,6	20
Snitt nasjonale prøver 5. trinn siste fire år	2,10	2,09	24
Snitt nasjonale prøver 8. trinn siste fire år	3,29	3,35	15
Andel elever som ikke har bestått videregående innen fem år, snitt siste fire år	14	21	70
Antall elever per PC	1,4	3,3	309
Trivsel, 7. trinn, snitt siste fem år (over 100 = bra)	107	107	26
Trivsel, 10. trinn, siste fem år (over 100 = bra)	107	108	11
Mobbing, 7. trinn, snitt siste fem år (under 100 = bra)	65	61	24
Mobbing, 10. trinn, siste fem år (under 100 = bra)	58	63	17
Andel ansatte i SFO uten relevant utdanning	21	48	135
Andel av lærere uten godkjent utdanning	0	3	230
Pleie og omsorg	Beste 5 %	Kommunen	Rang
Andel årsverk m fagutdanning	83	77	128
Andel på korttidsopphold, i % av bef. over 90	42	3	372
Andel plasser (heldøgnsbemannet) % av bef. over 90	224	120	162
Snitt tildelte timer i hjemmet, hjemmesykepleie	9,3	4,3	184
Snitt tildelte timer i hjemmet, praktisk bistand	16,2	10,8	85
Tid m lege og fysioterapi per uke per beboer i sykehjem	1,3	0,5	285
Andel plasser i enerom m/eget bad/wc	100	100	2
Årsverk pr. mottaker	0,67	0,51	137
Barnevern	Beste 5 %	Kommunen	Rang
Andel undersøkelser m behandlingstid over 3 mnd	0	60	379
Andel undersøkelser m behandlingstid over 3 mnd, snitt siste fire år	5	41	340
Andel barn med utarbeidet plan	100	61	341
Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år	96	61	279
Utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste	3 151	1 792	182
Stillinger med fagutdanning, per barn 0-17 år	6,16	2,2	402
Innført internkontroll	0	1	1
Barnehage	Beste 5 %	Kommunen	Rang
Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent førskolelærerutdanning	100	88	208
Andel assistenter med relevant utdanning	60	28	218
Leke- og oppholdsareal per barn	10,8	5,7	235
Antall barn per årsverk	4,7	5,9	114
Oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager	8 365	11 066	198
Andel ansatte som er menn	12	13	13
Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage	133,56	74,3	182
Andel med åpningstid 10 timer eller mer per dag	100	9,1	223

Helse	Beste 5 %	Kommunen	Rang
Andel legeårsverk per 10.000 innb.	22	10	244
Antall innleggelser pr 1000 innb.	116	176	329
Helsesøstreårsverk pr. innbygger 0-5 år	168,1	68,4	187
Årsverk psykiatrisk sykepleier pr innbygger	14,7	6,1	140
Diabetesmedisin, per 10.000 innbyggere	19	20	32
Hjerte/karmedisin, per 10.000 innbyggere	114	128	131
Snitt listelengde fastleger	524	1 304	262
Reservekapasitet fastlege	165	99	400
Netto utgifter til forebygging, kroner per innbygger	513	98	205
Kultur	Beste 5 %	Kommunen	Rang
Netto driftsutgifter kultur, andel av totale netto driftsutgifter	6,6	2,7	307
Kommunale driftstilskudd pr lag	64 365	10 091	288
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger	705	34	340
Netto utgift barn og unge	394	:	
Netto utgift til bibliotek, per innbygger	687	298	201
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger	9,8	5,4	158
Besøk i folkebibliotek per innbygger	7,3	6,4	65
Andel av elever i kommunens musikk- og kulturskole	57	19	240
Andel på venteliste til musikk- og kulturskole	0	9	388
Bruk av fritidssentre	10 583	569	309
Saksbehandling	Beste 5 %	Kommunen	Rang
Saksbehandlingstid, reguleringsplaner	63	233	145
Saksbehandlingstid, oppmålingsforretning	20	92	279
Andel byggesaker med overskredet frist	0	6	233
Behandlingstid, ett-trinns søknader	6	30	175
Behandlingstid, rammesøknader	4	30	184
Behandlingstid, enkle tiltak	5	20	249
Sosialtjenesten	Beste 5 %	Kommunen	Rang
Snitt stønadslengde 18-24 år	1,8	4,5	304
Snitt stønadslengde 25-66 år	2,2	5,1	360
Snitt utbetaling pr. stønadsmåned	9 587	6 205	253
Andel som går over 6 måneder på stønad	11	35	296
Andel arbeidsløse i kommunen	1,2	1,5	49
Andel mottakere med individuell plan	16	9	41
Andel mottakere som får gjeldsrådgivning	76	16	149
Sosialmottaker per årsverk	10,8	43,5	327
Telefontid for brukere, timer per uke	38,0	37,5	25

Økonomi	Beste 5 %	Kommunen	Rang
Netto driftsresultat (ekskl. premieavvik og momskomp inv.), siste år	6,1	-1,7	340
Nto driftsres (ekskl. premieavvik og momskomp inv.), siste fire år	4,9	-0,5	220
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	19	6	168
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	29	110	401
Endring av netto lånegjeld i % av brutto inntekter, siste fire år	-14	23	373
Samlede investeringer, andel av samlede brutto driftsinntekter, siste fire år	3,2	18,4	347
Lån som andel av finansiering av investeringer, siste fire år	1	74	264
Ubundet investeringsfond som andel av netto lånegjeld	40	6	147
Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter	-0,5	6,1	358
Lønn som andel av samlede brutto driftsinntekter	53	62	287
Vann, avløp og renovasjon	Beste 5 %	Kommunen	Rang
Årsgebyr, renovasjon, avløp og vann	5 721	7 359	88
Snitt vannforbruk per tilknyttet innbygger	120	259	183
Vannlekkasje per meter ledning per år	0	3	128
Andel fornyet vannledningsnett siste fire år	2,3	0,1	233
Beregnet snittalder for vannledningsnett	16	33	254
Andel fornyet ledningsnett siste fire år, avløp	1,5	0,1	187
Beregnet snittalder for spillvannsnett	13	41	267
Husholdningsavfall per innbygger	285	396	167
Andel husholdningsavfall utsortert	71	33	391
Nærmiljø og klima	Beste 5 %	Kommunen	Rang
Energikostnader per kvadratmeter bygg	74	186	384
Samlet byggareal, kvadratmeter per innbygger	3,8	5,1	136
Andel dispensasjonssøkn. innvilget for nybygg i strandsonen, minus erstatningsbygg	0	0	1
Kommuneplan omfatter mål om å redusere klimagassutslipp	0	1	1
Leke- og rekreasjonsareal i tettsteder	136	28	110
Sykel-, gangveier/turstier mv. m/kom. driftsansvar	266	9	332
Turstier og løyper tilrettelagt for sommerbruk	1 093	91	166
Samlet lengde maskinpreparerte skiløyper	300	5	239
Enhetskostnader	Beste 5 %	Kommunen	Rang
Hjemmetjeneste - brutto utgift per mottaker	96 027	230 422	330
Sykehjem - brutto utgift per mottaker	686 494	1 001 667	344
Grunnskole - netto driftsutgifter per elev	64 985	71 870	97
Barnehage - brutto utgifter per oppholdstime	43	50	185
Sosialtjeneste - driftsutgifter per mottaker	11 021	19 320	77
Kommunehelse - netto utgifter per innbygger	1 514	1 558	31
Administrasjon og styring - netto utgifter per innbygger	2 610	3 251	99

Generelt om Kommunebarometeret

Barometeret er utarbeidet av Kommunal Rapport. Hensikten er å gi et oversiktlig *bilde* av hvordan kommunens nøkkeltall er, i forhold til resten av Kommune-Norge.

Målgruppe: Først og fremst lokalpolitikere i kommunestyret. Målet er at politikere kan bruke barometeret som en veileder til hvilke områder det kan være verdt å konsentrere seg om.

Kvalitet på rapportering: I all hovedsak er det kommunene selv som rapporterer tallene. Vi får ikke kontrollert om disse stemmer, men vi har i noen tilfeller manuelt fjernet åpenbart gale tall. Hvis kommunen ikke er nøye med rapporteringen, vil den imidlertid heller ikke ha utbytte av å sammenligne seg med andre.

Der kommunen mangler tall: I alle tilfeller der kommunen mangler tall, har vi antatt at kommunen er gjennomsnittlig. Hensikten er å få med alle i barometeret.

Justering for korrigert inntekt: Karakterene for hvert nøkkeltall er multiplisert med nøkkeltallets vekt. Summen er deretter justert for korrigert inntekt (KI). Alle med KI over 200 (Bykle, Modalen, Eidfjord og Sirdal) er satt til $KI = 200$ – ellers ville det være umulig for de rikeste kommunene å havne annet sted enn nederst på totaltabellen. KI deles litt forenklet framstilt med 5, og dette produktet multipliseres så med summen av nøkkeltallene. *Formel:* $1 + ((KI-1)/5) = \text{Justert KI}$

Karakterfordeling: 1,0 er dårligst, 6,0 er best. De 5 % med best verdi på nøkkeltallet, får karakteren 6,0. De 5 % med dårligst verdi, får 1,0. Kommuner med verdi mellom 1 og 6 får karakter ut fra hvor nær de er de beste. På et nøkkeltall kan det derfor vært svært mange med karakteren 5,0 eller bedre – for andre nøkkeltall kan det være et stort sprang fra de beste til de nest beste. Karakteren gir dermed uttrykk for hvor god prestasjonen er, den indikerer ikke bare hvor på resultatlista kommunen befinner seg.

Mediankommunen: Betegner den kommunen som ligger akkurat på midten av tabellen. Må ikke forveksles med landsgjennomsnittet – på noen nøkkeltall ligger mediankommunen mye nærmere topp eller bunn fordi verdiene er skjevt fordelt.

Kilder: I hovedsak SSB, endelige Kostra-tall 2011.

Unntak:

- Medisinbruk og antall innleggelses per 1.000 innbyggere; tallene er fra 2010 og kilden er Folkehelseinstituttet.
- Gjennomsnitt nasjonale prøver. Kilde er Utdanningsdirektoratet, årlige datasett spesielt bestilt av Kommunal Rapport.
- Trivsel og mobbing, 7. og 10. trinn. Kilde er fra Utdanningsdirektoratet, elevundersøkelsen.
- Andel elever som har gjennomført videregående. Kilde er Folkehelseinstituttets kommunedatabase.
- Korrigert inntekt: Kommuneproposisjonen 2013, inkludert utbytte, eiendomsskatt og konsesjonskraftinntekter.